

چکیده:

دین یکی از وجوه امتیاز بشر است که از دیگر نشانه‌ها مانند درک عشق، مرگ، آگاهی و قدرت زیبایی‌شناسی متمایزتر به نظر می‌رسد. در تاریخ زندگی بشر هرگز قبیله‌ای وجود نداشته که به گونه‌ای دین نداشته باشد. آنچه که یک دین را از دیگر ادیان متمایز می‌کند، نوع نگاه به حقیقت و معبودی است که پیروان آن دین به آن باور داشته و نوع تجربه بشری که به گونه‌ای شایسته از آن اعتقاد حاصل می‌گردد. قانون بشری و یا به عبارتی طریقت ادیان است که با هم متفاوتند ولی در اصل خود یعنی معنویت و مفهوم اصلی پرستش و حقیقت، نقطه اشتراک می‌یابند. بنابراین دارای وحدت اندیشه هستند.

هر یک از ادیان آسمانی در کنار آموزه‌های دینی و روانی با درون مایه‌های عمیق و نمادین خود تاثیر فراوانی بر مهارتها، شیوه زندگی و در نهایت معماری پیروان خود داشته‌اند. همچنین توجه به طبیعت در ادیان آسمانی، جایگاهی ویژه دارد. هر ملت براساس جهان بینی خویش برای عناصر و اشیا پیرامون خود چه طبیعی و چه مصنوعی ارزش و جایگاهی خاص قائل می‌باشد. علاوه بر نقش باورها و اعتقادات در معماری، شیوه و سبک زندگی، اقلیم، اقتصاد و ... در شکل‌گیری آن تاثیرگذار است. لذا در جهت تداوم فرهنگ، آسایش محیط و توجه به فناوری ساخت که شاخصه‌های معماری بومی هستند توجه بدان ضرورت دارد.

بنابراین در جهت رسیدن به وحدت هدف خلقت، با کنار هم قرار دادن ادیان و شناخت آنان، بررسی نقش و جایگاه معماری و باغ در ادیان، دستیابی به عناصر مشترک معماری عبادی و باغ، ویژگی‌های معماری بومی و نحوه تعامل عناصر مشترک با معماری بومی که مهم‌ترین مسائل مطرح شده در تحقیق می‌باشند، طراحی باغ موزه ادیان با تاکید بر معماری بومی حائز اهمیت است.

در این راستا در طراحی باغ موزه با رویکرد معماری بومی، شناخت ویژگیهای شاخص ادیان، کیفیات مختلف معماری و باغ دینی، عناصر معماری عبادی، عناصر طبیعی و مصنوع باغ ادیان، یافتن عناصر مشترک معماری عبادی، عناصر مشترک طبیعی و مصنوع باغ ادیان، شناخت معماری بومی یزد و ویژگی‌های آن، ضرورت دارد.

هدف این پژوهش دستیابی به عناصر مشترک معماری عبادی و عناصر مشترک طبیعی و مصنوع باغ در ادیان در جهت وحدت بخشی، تلفیق آن با معماری بومی یزد (معماری مردمی و برای مردم است) و شاخص کردن آن در یک باغ موزه می‌باشد. برای رسیدن به این مهم از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی بهره‌برده است.

اما این که نحوه تعامل معماری بومی با معماری عبادی یزد چگونه است؟ چه عناصر معماری در معماری عبادی یزد در نظر گرفته شده است؟ چه عناصر طبیعی و مصنوع در باغ ادیان وجود دارد؟ و چگونه میتوان از این عناصر جهت طراحی باغ موزه ادیان بهره‌گرفت؟ معماری بومی یزد چه ویژگی‌هایی دارد؟ و این ویژگی‌ها برگرفته از چه شاخصه‌هایی است؟ سوالات این پژوهش می‌باشند.

پس از پژوهش انجام شده، عناصر مشترک معماری عبادی، عناصر مشترک طبیعی و مصنوع باغ ادیان و ویژگی‌های معماری بومی یزد را یافتیم و پس از بررسی‌های صورت گرفته به این نتیجه رسیدیم که عناصر مشترک معماری و باغ و معماری بومی یزد در توافق و در راستای یکدیگرند که از این عناصر در طرح بهره‌برده شده است.

لازم به ذکر است در این پژوهش چهار دین اسلام، مسیحیت، کلیمیت و زرتشت مورد بررسی قرار گرفته است. بنا بر مطالعات کتابخانه‌ای، پیروان این ادیان در شهر یزد منطقه مورد پژوهش، زندگی می‌کنند.

کلمات کلیدی: معماری عبادی ادیان، عناصر معماری عبادی، باغ در ادیان، عناصر باغ در ادیان، معماری بومی و ویژگی‌ها.